

Archeologia
studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim

1. Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Udział %
Dziedzina nauk humanistycznych	archeologia	90
Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	nauki o Ziemi i środowisku	5
Dziedzina nauk społecznych	nauk prawne	5

2. Opis efektów uczenia się, uwzględniający uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust.3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższymi i nauce.

Celem kształcenia jest zdobycie wiedzy na temat znaczenia archeologii w systemie nauk o społeczno-kulturowej przeszłości człowieka, wiedzy o periodyzacji dziejów wraz ze szczegółami dotyczącymi poszczególnych okresów i kultur, a także podstaw prawnych dotyczących badań i zarządzania dziedzictwem kulturowym. W procesie dydaktycznym budowana jest również świadomości, że dostarczana społeczeństwu popularna interpretacji badań musi być oparta na rzetelnej wiedzy naukowej.

Archeolodzy w większości znajdują zatrudnienie w zawodzie, przy różnego typu inwestycjach infrastrukturalnych, które wymagają przeprowadzenia wyprzedzających badań archeologicznych lub nadzorów archeologicznych. Często są pracownikami jednostek muzealnych, jako kuratorzy wystaw lub animatorzy. Znajdują zatrudnienie także w jednostkach administracyjnych związanych z dziedzictwem i kulturą.

Symbol efektu uczenia się	Wiedza <i>absolwent zna i rozumie:</i>	odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
AR1_W01	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk o społeczno-kulturowej przeszłości człowieka oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej.	P6U_W
AR1_W02	Zna i rozumie podstawową terminologię oraz ma uporządkowaną podstawową wiedzę z zakresu archeologii, antropologii kultury, historii, historii sztuki, zabytkoznawstwa i konserwatorstwa, geologii i geografii.	P6U_W
AR1_W03	Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu archeologii Europy oraz basenu M. Śródziemnego	P6U_W
AR1_W04	Ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami nauki	P6S_WG
AR1_W05	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie archeologii	P6U_W
AR1_W06	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji źródeł archeologicznych	P6S_WG

AR1_W07	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P6S_WG
AR1_W08	Rozumie kompleksową naturę kultury oraz jej złożoność i historyczną zmienność jej znaczeń	P6S_WK
AR1_W09	Ma podstawową wiedzę o współczesnym muzealnictwie i instytucjach kultury oraz orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym	P6S_WG
AR1_W10	Ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka oraz zjawisk społeczno-kulturowych zachodzących w społecznościach historycznych różnego typu	P6U_W
AR1_W11	Ma podstawową wiedzę na temat prawnych i administracyjnych ram ochrony i zarządzania dziedzictwem kulturowym w Polsce	P6S_WG
AR1_W12	Ma podstawową wiedzę na temat teoretycznych podstaw zarządzania dziedzictwem kulturowym, sposobów jego interpretowania i popularyzacji	P6S_WK
AR1_W13	Ma podstawową wiedzę na temat surowców i materiałów wykorzystywanych przez dawne społeczności oraz sposobów ich obróbki i zastosowania	P6S_WK
AR1_W14	Ma podstawową wiedzę na temat terenowych metod pozyskiwania źródeł archeologicznych i ich dokumentowania	P6S_WG
AR1_W15	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii	P6U_W
Symbol efektu uczenia się	Umiejętności <i>absolwent potrafi:</i>	odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
AR1_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów.	P6S_UW
AR1_U02	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społeczno-kulturowych zachodzących w przeszłości; potrafi zidentyfikować ich przyczyny i skutki.	P6S_UW
AR1_U03	Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie archeologii.	P6S_UW
AR1_U04	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze kierując się wskazówkami opiekuna naukowego.	P6S_UU
AR1_U05	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla archeologii w typowych sytuacjach profesjonalnych.	P6S_UW

AR1_U06	Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury badanych archeologicznie oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego i miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	P6S_UW
AR1_U07	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem poglądów innych autorów, oraz formułowania wniosków.	P6S_UK
AR1_U08	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, ze specjalistami w zakresie archeologii i dziedzin współpracujących z archeologią oraz zarządzania dziedzictwem kulturowym, w języku polskim i angielskim.	P6S_UK
AR1_U09	Posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim i angielskim, dotyczących zagadnień szczegółowych archeologii i zarządzania dziedzictwem kulturowym, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.	P6S_UK
AR1_U10	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i angielskim, dotyczących zagadnień szczegółowych archeologii i zarządzania dziedzictwem kulturowym, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.	P6S_UK
AR1_U11	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów etycznych pojawiających się w pracy zawodowej archeologa i zarządcy dziedzictwa kulturowego.	P6S_UW
AR1_U12	Potrafi dokonać analizy obiektu dziedzictwa kulturowego i opracować dla niego program długoterminowej ochrony i konserwacji, wykorzystując wiedzę teoretyczną oraz zgromadzone i wytworzone źródła.	P6S_UW
AR1_U13	Potrafi wyróżnić i zadokumentować opisowo, rysunkowo i fotograficznie w terenie jednostki stratygrafii stanowiska archeologicznego oraz przeprowadzić ich eksplorację, posługując się różnymi narzędziami a także ustalić ich miejsce w sekwencji stratygraficznej, jak również zadokumentować, zainwentaryzować i poddać doraźnej konserwacji ruchome znaleziska archeologiczne.	P6S_UW
AR1_U14	Potrafi posługiwać się pomiarowymi instrumentami geodezyjnymi.	P6S_UW
AR1_U15	Potrafi interpretować wyniki specjalistycznych badań źródeł archeologicznych, wyniki badań geofizycznych, prospekcji aerofotograficznej i laserowego skanowania terenu.	P6S_UW
AR1_U16	Potrafi posługiwać się podstawowymi metodami statystycznej analizy danych i interpretować ich wyniki.	P6S_UW

AR1_U17	Potrafi w sposób popularny przedstawić podstawowe fakty z dziedziny archeologii.	P6S_UK
AR1_U18	Posiada umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6S_UK
AR1_U19	Potrafi dokonać przekładu prostego tekstu napisanego językiem starożytnym.	P6S_UK
AR1_U20	Potrafi posługiwać się podstawowymi programami komputerowymi wykorzystywanymi w praktyce archeologicznej.	P6S_UW
AR1_U21	Rozumie potrzebę ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz potrafi samodzielnie wykorzystywać w tym celu dostępne mu źródła. Potrafi czytać ze zrozumieniem teksty ogólne i specjalistyczne.	P6S_UU
Symbol efektu uczenia się	Kompetencje społeczne <i>absolwent jest gotów do:</i>	odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
AR1_K01	Ma świadomość transdyscyplinarności wiedzy z dziedziny archeologii i zarządzania dziedzictwem kulturowym i rozumie potrzebę ciągłego samokształcenia w tym zakresie	P6S_KK
AR1_K02	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	P6S_KO
AR1_K03	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie i innych zadania	P6S_KK
AR1_K04	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu archeologa i zarządcy dziedzictwa kulturowego, jest świadom odpowiedzialności za decyzje podejmowane w trakcie prac badawczych oraz konieczności respektowania regulacji prawnych dotyczących prac wykopaliskowych	P6S_KR
AR1_K05	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego ludzkości oraz za dostarczanie społeczeństwu jego popularnej interpretacji opartej na rzetelnej wiedzy naukowej	P6U_K
AR1_K06	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form.	P6S_KO

3.1 Program studiów stacjonarnych

Ogólne informacje o programie	
Klasyfikacja ISCED	0222
Liczba semestrów	6
Profil	ogólnoakademicki
Forma	stacjonarne
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat
Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	1661
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	180
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych	10
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru	54
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	20
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych	5
Wymogi związane z ukończeniem studiów	praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy
Opis realizacji programu	
<p>Program realizowany jest w trybie 6 semestrów. Program studiów podzielony jest na zajęcia obligatoryjne oraz fakultatywne. W ramach zajęć obligatoryjnych w programie ujęte są grupy przedmiotów pozwalająca na uzyskanie i uporządkowanie wiedzy podstawowej z zakresu archeologii. Oprócz przedmiotów obligatoryjnych student musi w ciągu trzech lat uzyskać pozostałe pkt ECTS za przedmioty fakultatywne w ciągu I, II lub III roku. Uzupełnieniem toku studiowania jest uczestnictwo w szkoleniu z BHP oraz udział w zajęciach WF. Studenci będący cudzoziemcami uzyskują dodatkowe 6 punktów ECTS, uczęszczając na przedmiot Język polski akademicki dla cudzoziemców. Studenci zobowiązani są do odbycia praktyk zawodowych po I i II roku studiów – 2 x 6 tygodni badań wykopaliskowych, 5 dni badań powierzchniowych w trakcie IV semestru. Organizatorem praktyk jest UKSW. Nadzór nad organizacją praktyk sprawuje Biuro Karier UKSW. Informacje dotyczące zasad i form odbywania praktyk regulują: Regulamin Praktyk Studenckich UKSW oraz program praktyk.</p>	

3.2 Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia – STUDIA STACJONARNE

nazwa przedmiotu/moduł kształcenia	Symbole efektów uczenia się (należy podać wszystkie EUs, jakie student uzyska po zaliczeniu przedmiotu)	Nr semestru	Liczba ECTS	Liczba godzin	Forma zajęć	Sposób weryfikacji efektów uczenia się ***	Obowiązkowy TAK/NIE	Do wyboru TAK/NIE
Zajęcia Kierunkowe*								
Moduł 1: Wstęp do archeologii (2 przedmioty)**	AR1_W01, AR1_W02, AR1_W04, AR1_W05, AR1_U04, AR1_U06, AR1_U07, AR1_K01	1	3	45	wykład / ćwiczenia	zgodnie z kartą opisu przedmiotu	TAK	NIE
Moduł 2: Wstęp do geoarcheologii (2 przedmioty)	AR1_W02, AR1_W04, AR1_U15	1-2	4	60	wykład / ćwiczenia	zgodnie z kartą opisu przedmiotu	TAK	NIE

<p>Moduł 3: Metodyka pracy naukowej (2 przedmioty)</p>	<p>AR1_W05, AR1_W07, AR1_W08, AR1_U01, AR1_U04, AR1_U05, AR1_U06, AR1_U08, AR1_U09, AR1_U20, AR1_U21, AR1_K02</p>	<p>1-4</p>	<p>4</p>	<p>60</p>	<p>ćwiczenia / konwersatorium</p>	<p>zgodnie z kartą opisu przedmiotu</p>	<p>TAK</p>	<p>NIE</p>
<p>Moduł 4: Podstawy dokumentacji i analizy zabytków (4-5 przedmiotów)</p>	<p>AR1_W01, AR1_W02, AR1_W04, AR1_W05, AR1_W06, AR1_W14, AR1_U01, AR1_U13, AR1_U14, AR1_U15, AR1_U16, AR1_U20, AR1_K01, AR1_K02, AR1_K03</p>	<p>1-6</p>	<p>10</p>	<p>150</p>	<p>ćwiczenia / wykład</p>	<p>zgodnie z kartą opisu przedmiotu</p>	<p>TAK</p>	<p>NIE</p>

Moduł 5: Metody nieinwazyjne w badaniach dziedzictwa kulturowego (4 przedmioty)	AR1_W06, AR1_W08, AR1_W11, AR1_W12, AR1_W14, AR1_U04, AR1_U15, AR1_K04	3-6	12	120	wykład / ćwiczenia	zgodnie z kartą opisu przedmiotu	TAK	NIE
Moduł 6: Antropologia fizyczna (2 przedmioty)	AR1_W10	3-4	5	60	wykład / ćwiczenia	zgodnie z kartą opisu przedmiotu	TAK	NIE
Moduł 7: Antropologia kulturowa – wprowadzenie (2 przedmioty)	AR1_W02, AR1_U07, AR1_K05	3-6	4	60	wykład / konwersatorium	zgodnie z kartą opisu przedmiotu	TAK	NIE
Moduł 8: Zarządzanie dziedzictwem kulturowym – wprowadzenie (4 przedmioty)	AR1_W02, AR1_W09, AR1_W11, AR1_W12, AR1_U01, AR1_U08, AR1_U09, AR1_U10, AR1_U11, AR1_U12, AR1_U17, AR1_K01, AR1_K04, AR1_K05, AR1_K06	5-6	9	120	wykład / ćwiczenia	zgodnie z kartą opisu przedmiotu	TAK	NIE

<p>Moduł 9: Prahistoria świata – wprowadzenie (9 przedmiotów)</p>	<p>AR1_W01, AR2_W02, AR2_W03, AR2_W04, AR1_W06, AR1_W10, AR1_W13, AR1_U02, AR1_U03, AR1_U04, AR1_U06, AR1_K01, AR1_K02</p>	<p>1-6</p>	<p>19</p>	<p>240</p>	<p>wykład / ćwiczenia</p>	<p>zgodnie z kartą opisu przedmiotu</p>	<p>TAK</p>	<p>NIE</p>
<p>Moduł 10: Historia i archeologia antycznych cywilizacji Basenu Morza Śródziemnego – wprowadzenie (8 przedmiotów)</p>	<p>AR1_W02, AR1_W03, AR1_W05, AR1_W08, AR1_W10, AR1_W13, AR1_U04, AR1_U07, AR1_K01, AR1_K02, AR1_K03</p>	<p>1-4</p>	<p>12</p>	<p>180</p>	<p>wykład / ćwiczenia</p>	<p>zgodnie z kartą opisu przedmiotu</p>	<p>TAK</p>	<p>NIE</p>

Moduł 11: Archeologia i sztuka wczesnochrześcijańska (4 przedmioty)	AR1_W02, AR1_W03, AR1_W06, AR1_W08, AR1_W10, AR1_W13, AR1_U03, AR1_U06, AR1_U07, AR1_U21, AR1_K01, AR1_K03	3-6	6	90	wykład / ćwiczenia	zgodnie z kartą opisu przedmiotu	TAK	NIE
Moduł 12: Archeologia i historia średniowiecza (4 przedmioty)	AR1_W02, AR1_W03, AR1_W04, AR1_W06, AR1_W08, AR1_W10, AR1_U01, AR1_U07, AR1_K01	5-6	10	120	wykład / ćwiczenia	zgodnie z kartą opisu przedmiotu	TAK	NIE
Język łaciński	AR1_U19	1-2	6	60	lektorat	zaliczenie na ocenę	TAK	NIE
Lektorat z obcego języka nowożytnego, poziom B2	AR1_U18	1-4	10	120	lektorat	zaliczenie na ocenę/egzamin	TAK	TAK

Praktyka 1: badania wykopaliskowe (zajęcia terenowe)	AR1_W13, AR1_W14, AR1_W15, AR1_U13, AR1_U14, AR1_U15, AR1_K02, AR1_K03, AR1_K04, AR1_K05	po 2	9	216	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	TAK	NIE
Praktyka 2: badania powierzchniowe (zajęcia terenowe)	AR1_W06, AR1_U14, AR1_K02, AR1_K03, AR1_K04, AR1_K05	4	2	30	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	TAK	NIE
Praktyka 3: badania wykopaliskowe (zajęcia terenowe)	AR1_W13, AR1_W14, AR1_W15, AR1_U13, AR1_U14, AR1_U15, AR1_K02, AR1_K03, AR1_K04, AR1_K05	po 4	9	216	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	TAK	NIE
Seminarium licencjackie: archeologia	AR1_U04, AR1_U05, AR1_U08, AR1_U21	5-6	18	60	seminarium	zaliczenie na ocenę	TAK	TAK
Wychowanie fizyczne	-	3-4	0	60	ćwiczenia	zaliczenie	TAK	TAK

Kultura i techniki studiowania	AR1_U01	1	1	15	wykład	zaliczenie na ocenę	TAK	NIE
Ochrona własności intelektualnej	AR1_W07	3	1	15	konwersatorium	egzamin	TAK	NIE
Języki polski akademicki dla cudzoziemców	AR1_U18, AR1_U21	1-2	6	60	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	TAK	TAK
Szkolenie BHP	-	1	0	-	wykład	zaliczenie	TAK	NIE
Szkolenie biblioteczne	-	1	0	-	wykład	zaliczenie	TAK	NIE
Zajęcia do wyboru przez studenta za minimum 26 pkt. ECTS								
Moduł obieralny 1: Kultura prądziejowa	AR1_W03, AR1_W10, AR1_W13	1-6	6	90	wykład	egzamin	NIE	TAK
Moduł obieralny 2: Kultura antyczna	AR1_W02, AR1_W03, AR1_W08, AR1_K01	1-6	7	90	wykład	egzamin	NIE	TAK
Moduł obieralny 3: Kultura średniowieczna	AR1_W02	1-6	4	60	wykład	egzamin	NIE	TAK
Moduł obieralny 4: Kultura nowożytna	AR1_W02	1-6	6	90	wykład	egzamin	NIE	TAK
Moduł obieralny 5: Muzealnictwo	AR1_W02, AR1_W04, AR1_W09, AR1_W12, AR1_K01	1-6	8	90	wykład	egzamin	NIE	TAK
Moduł obieralny 6: Zarys historii sztuki	AR1_W02	1-6	4	60	wykład	egzamin	NIE	TAK

Historia filozofii	AR1_W02	1-6	2	30	wykład	egzamin	NIE	TAK
Język grecki	AR1_U19	1-6	6	60	lektorat	egzamin	NIE	TAK

* Lista konkretnych przedmiotów w danym module co roku będzie aktualizowana i podawana do wiadomości Studentów przez Dziekana.

** W nawiasie podano przybliżoną liczbę przedmiotów, składających się na dany moduł.

*** Łączna liczba egzaminów w roku studiów nie większa niż maksymalnie określona w Regulaminie Studiów.

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
Wydział Nauk Historycznych
Instytut Archeologii

PROGRAM PRAKTYK ZAWODOWYCH
KIERUNEK: archeologia studia I stopnia

I. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia studentów na kierunku archeologia.
2. Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk wraz z Dyrektorem Instytutu Archeologii UKSW podają corocznie do wiadomości studentom informacje o organizacji praktyk terenowych oraz o wymaganiach programowych, dotyczących praktyk na kierunku archeologia.

§ 2

1. Praktyki dla studiów I stopnia w formie ćwiczeń terenowych obejmują:
 - ćwiczenia wykopaliskowe,
 - ćwiczenia z niedestrukcyjnych metod archeologicznych oraz obsługi aparatury geodezyjno-pomiarowej i fotograficznej w archeologii,
 - ćwiczenia w formie objazdu naukowego;
2. Praktyki dla studiów I stopnia na kierunku archeologia obowiązują w wymiarze nie mniejszym niż 12 tygodni.
3. Szczegółowy wymiar czasowy poszczególnych praktyk, ich rodzaj i terminy ich realizacji w danym roku akademickim są określone w programie i planie studiów na kierunku archeologia.
4. Praktyki należy odbyć w terminie wskazanym w planie studiów – studenci studiów I stopnia po I i po II roku studiów.
5. Zaliczenie praktyki wpisuje się do indeksu, karty egzaminacyjnej oraz systemu USOS.

II. Organizacja i przebieg praktyk

§ 3

1. Dyrektor Instytutu Archeologii UKSW wraz z Pełnomocnikiem Dziekana ds. praktyk w celu realizacji praktyk dla kierunku archeologia wyznaczają opiekunów poszczególnych praktyk.
2. Dyrektor Archeologii UKSW oraz Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk powierzają opiekunom poszczególnych praktyk opiekę nad studentami, organizację praktyk oraz realizację przebiegu praktyk zgodnie z programem praktyk i programem studiów.
3. Opiekun praktyk będący pracownikiem UKSW wykonuje swoje zadania w ramach obowiązków nauczyciela akademickiego.
4. Do zadań opiekuna praktyk należą:
 - współpraca z Dyrektorem Instytutu Archeologii UKSW oraz Pełnomocnikiem Dziekana ds. praktyk,
 - realizacja programu dydaktycznego zgodnie z ramowym programem praktyki terenowej, planem studiów oraz programem szczegółowym,
 - przeprowadzenie instruktażu stanowiskowego,
 - zapewnienie praktykantom zgodnych z przepisami BHP warunków odbywania praktyki oraz zakwaterowania,
 - wystawienie opinii o przebiegu praktyki.

§ 4

1. Student odbywa praktykę w miejscu, do którego zostaje skierowany przez Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk.
2. Dyrektor Instytutu Archeologii UKSW wraz z Pełnomocnikiem Dziekana ds. praktyk, po konsultacjach z pracownikami Instytutu Archeologii UKSW, ogłaszają corocznie, najpóźniej do 31 maja danego roku akademickiego, listy studentów skierowanych na praktyki na konkretne badania wykopaliskowe. Przy konstruowaniu tych list w miarę możliwości będą uwzględniane uzasadnione wnioski studentów w kwestii terminu odbywania praktyki.
3. Podstawową formą odbywania praktyki w formie ćwiczeń terenowych z metod wykopaliskowych jest uczestnictwo studenta w programie praktyk organizowanych w ramach własnych badań naukowych Instytutu Archeologii UKSW i kierowanych przez pracowników Instytutu Archeologii UKSW. W przypadku, gdy nie jest możliwe przyjęcie studentów na praktyki w ramach własnych badań naukowych Instytutu Archeologii UKSW, Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk zapewnia dodatkowe

miejsca odbywania praktyki w instytucjach archeologicznych, z którymi UKSW związany jest umowami o współpracy naukowo-dydaktycznej i porozumieniami w sprawie organizacji praktyk studenckich na konkretnych badaniach wykopaliskowych.

4. Studenci archeologii kierowani są w pierwszej kolejności na praktyki w ramach własnych badań naukowych Instytutu Archeologii UKSW, w drugiej kolejności (po wyczerpaniu miejsc na praktykach prowadzonych przez Instytut Archeologii UKSW) na praktyki w ramach badań prowadzonych przez instytucje, z którymi UKSW związany jest umowami o współpracy naukowo-dydaktycznej i porozumieniami w sprawie organizacji praktyk studenckich, w trzeciej zaś kolejności na praktyki w ramach badań prowadzonych przez instytucje, z którymi UKSW związany jest jedynie porozumieniem w sprawie organizacji praktyk studenckich.

§ 5

1. Studenckie praktyki terenowe w formie ćwiczeń terenowych na kierunku archeologia organizuje i przeprowadza Instytut Archeologii UKSW z ramienia UKSW. Nadzór nad organizacją archeologicznych praktyk wykopaliskowych ze strony UKSW sprawuje Biuro Karier UKSW, Dyrektor Instytutu Archeologii UKSW oraz Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk.
2. Za prawidłową organizację i przebieg archeologicznych praktyk terenowych odpowiada Kierownik Biura Karier UKSW, Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk, Dyrektor Instytutu Archeologii UKSW oraz Opiekun praktyk na konkretnych ćwiczeniach terenowych.
3. Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk, Dyrektor Instytutu Archeologii UKSW oraz pracownicy Biura Karier UKSW są upoważnieni do kontroli archeologicznych praktyk studenckich realizowanych w formie ćwiczeń terenowych w celu weryfikacji zgodności przebiegu praktyk z ich programem dydaktycznym oraz sprawdzenia warunków bezpieczeństwa i higieny pracy zapewnionych przez Opiekuna praktyk.
4. Zaliczenia praktyki dokonuje Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk.
5. Po zakończeniu praktyki wykopaliskowej, najpóźniej do 21 października danego roku akademickiego, student jest obowiązany przekazać do Biura Karier UKSW całą dokumentację praktyki wraz z jej zaliczeniem.

III. Szczegółowe cele i efekty praktyki

§ 6

1. Program praktyki uzupełnia kształcenie studentów w zakresie zdobywanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Szczegółowe cele praktyk określają programy ramowe.
- A. Ramowy program praktyki terenowej – ćwiczeń wykopaliskowych dla studiów I stopnia:
- zapoznanie praktykanta z celem badań i problematyką badawczą stanowiska;
 - zapoznanie praktykanta z systemem organizacji badań terenowych i warunkami bezpieczeństwa na stanowisku archeologicznym;
 - zapoznanie praktykanta z systemem dokumentacji jednostek stratygraficznych (warstw i obiektów) oraz systemem inwentaryzacji znalezisk masowych i wydzielonych;
 - praktyczna nauka posługiwania się instrumentami pomiarowymi (niwelator, tachimetr) w celu wykonywania pomiarów;
 - praktyczna nauka eksploracji (przy zastosowaniu rozmaitych narzędzi) i dokumentacji opisowej oraz rysunkowej obiektów i warstw;
 - praktyczna nauka sporządzania dokumentacji fotograficznej obiektów i warstw;
 - praktyczna nauka inwentaryzacji znalezisk;
 - praktyczna nauka rozwiązywania doraźnych problemów technicznych i organizacyjnych (np. organizacja zaplecza badań, zarządzanie ziemią wydobytą podczas eksploracji stanowiska archeologicznego, zabezpieczanie odsłoniętych powierzchni przed zniszczeniem, wyznaczanie tras komunikacyjnych na stanowisku, eksploracja głębokich wykopów, utrzymywanie optymalnych warunków wilgotności eksplorowanych powierzchni, prowadzenie badań w niesprzyjających warunkach atmosferycznych, etc);
 - w miarę możliwości, zwłaszcza w przypadku studentów wyższych lat, wdrażanie praktykantów do samodzielności w podejmowaniu decyzji badawczych na stanowisku archeologicznym;
 - w miarę możliwości, zwłaszcza w przypadku studentów wyższych lat, wdrażanie praktykantów do samodzielności w organizowaniu badań, rozwiązywaniu problemów technicznych i kierowaniu zespołami ludzkimi na stanowisku archeologicznym.
- B. Ramowy program praktyki terenowej – ćwiczeń z metod niedestrukcyjnych oraz obsługi aparatury geodezyjno-pomiarowej i fotograficznej dla studiów I stopnia:
- zapoznanie studenta z metodami niedestrukcyjnymi w archeologii;
 - zapoznanie studenta z celem badań powierzchniowych oraz problematyką badawczą;
 - zapoznanie studenta z programem badawczo-konserwatorskim Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP);
 - zapoznanie studenta z organizacją i realizacją badań powierzchniowych oraz warunkami

- bezpieczeństwa podczas badań;
- zapoznanie studenta z umiejętnością rozpoznawania, lokalizowania oraz identyfikowania zabytków archeologicznych;
- zapoznanie studenta z umiejętnością lokalizowania oraz identyfikowania stanowisk archeologicznych;
- praktyczna nauka klasyfikacji funkcjonalno-kulturowo-chronologicznej stanowiska archeologicznego;
- zapoznanie studenta z umiejętnością rozpoznawania i określania jednostek fizyczno-geograficznych, warunków geologicznych oraz dostępności terenu;
- praktyczna nauka tworzenia dokumentacji badań powierzchniowych (karta ewidencyjna nieruchomego zabytku archeologicznego – wypełnianie Karty Ewidencji Stanowiska Archeologicznego, dokumentacja fotograficzna, dokumentacja rysunkowa: szkic, planigrafia);
- praktyczna nauka inwentaryzacji znalezisk archeologicznych;
- zapoznanie studenta z opracowaniem wyników badań powierzchniowych;
- praktyczna nauka obsługi aparatury geodezyjno-pomiarowej;
- umożliwienie studentom nabycia umiejętności fotografowania i filmowania.

C. Ramowy program ćwiczeń terenowych w formie objazdu naukowego:

- zapoznanie studenta z muzeum archeologicznym lub działami archeologicznymi w muzeach;
- zapoznanie studenta ze skansenem archeologicznymi;
- zapoznanie studenta z archeologią eksperymentalną;
- zapoznanie studenta z festynem archeologicznym;
- zapoznanie studenta z laboratoriami specjalistycznymi;
- zapoznanie studenta z organizacją, strukturą, funkcjonowaniem i działaniem muzeów, skansenów, laboratoriów specjalistycznych, festynów i pokazów archeologicznych;
- zapoznanie studenta z działalnością oświatową popularyzatorską i promocyjną instytucji i placówek archeologicznych;
- zapoznanie studenta z różnorodnymi formami prezentacji dziedzictwa archeologicznego oraz badań archeologicznych i ich wyników;
- zapoznanie i praktyczna nauka organizowania archeologicznych wycieczek i wyjazdów plenerowych;
- zapoznanie studenta z rodzajami ekspozycji muzealnych oraz z umiejętnością organizowania wystaw, prezentacji i pokazów archeologicznych;
- zapoznanie studenta z instytucjami i placówkami związanymi z systemem ochrony dziedzictwa kulturowego i archeologicznego;
- zapoznanie studenta z obiektami archeologicznymi, ich eksponowaniem w terenie oraz formami ochrony stanowisk i obiektów archeologicznych;
- zajęcia zapewniają studentom kontakt z oryginalnymi źródłami archeologicznymi, bezpośredni kontakt z w/w instytucjami i placówkami oraz ich pracownikami.

2. Program studiów oraz program szczegółowy praktyk ogłaszany przed rozpoczęciem poszczególnych ćwiczeń terenowych w danym roku akademickim, który ustala Dyrektor Instytutu Archeologii UKSW i Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk, odpowiedzialny za organizację praktyk w formie ćwiczeń terenowych na kierunku archeologia.

§ 7

Efekty kształcenia dla studiów I stopnia:

Efekty kształcenia	Symbol	Weryfikacja osiągniętych efektów
Ma podstawową wiedzę na temat surowców i materiałów wykorzystywanych przez dawne społeczności oraz sposobów ich obróbki i zastosowania.	AR1_W13	Ocena osoby nadzorującej praktykanta
Ma podstawową wiedzę na temat terenowych metod pozyskiwania źródeł archeologicznych i ich dokumentowania.	AR1_W14	Odpowiedni zapis z oceną w dzienniku praktyk
Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.	AR1_W15	Ocena osoby nadzorującej praktykanta
Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury badanych archeologicznie oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego i miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	AR1_U06	Ocena osoby nadzorującej praktykanta

Potrafi wyróżnić i zadokumentować opisowo, rysunkowo i fotograficznie w terenie jednostki stratygrafii stanowiska archeologicznego oraz przeprowadzić ich eksplorację, posługując się różnymi narzędziami a także ustalić ich miejsce w sekwencji stratygraficznej, jak również zadokumentować, zainwentaryzować i poddać doraźnej konserwacji ruchome znaleziska archeologiczne.	AR1_U13	Ocena osoby nadzorującej praktykanta
Potrafi posługiwać się pomiarowymi instrumentami geodezyjnymi.	AR1_U14	Ocena osoby nadzorującej praktykanta
Potrafi interpretować wyniki specjalistycznych badań źródeł archeologicznych, wyniki badań geofizycznych, prospekcji aerofotograficznej i laserowego skanowania terenu.	AR1_U15	Ocena osoby nadzorującej praktykanta
Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.	AR1_K02	Ocena osoby nadzorującej praktykanta
Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie i innych zadania.	AR1_K03	Ocena osoby nadzorującej praktykanta
Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu archeologa i zarządcy dziedzictwa kulturowego, jest świadom odpowiedzialności za decyzje podejmowane w trakcie prac badawczych oraz konieczności respektowania regulacji prawnych dotyczących prac wykopaliskowych.	AR1_K04	Ocena osoby nadzorującej praktykanta
Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego ludzkości oraz za dostarczanie społeczeństwu jego popularnej interpretacji opartej na rzetelnej wiedzy naukowej.	AR1_K05	Ocena osoby nadzorującej praktykanta

IV. Praktyki zagraniczne

§ 8

Zgodę na archeologiczne praktyki zagraniczne, inne niż prowadzone w ramach własnych badań wykopaliskowych Instytutu Archeologii UKSW, a prowadzone przez instytucje, z którymi UKSW związany jest stosownymi umowami o współpracy naukowo-dydaktycznej i porozumieniami w sprawie organizacji praktyk studenckich lub porozumieniami w sprawie organizacji praktyk studenckich, wydaje na wniosek studenta zaopiniowany przez promotora pracy licencjackiej lub magisterskiej Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk w porozumieniu z Dyrektorem Instytutu Archeologii UKSW.